

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

<i>Helyben házhoz hordva:</i>	<i>Vidéken postai sőtöküld:</i>
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt
Fél évre . . . 6 „	Fél évre . . . 7 „
Negyed évre . . . 3 „	Negyed évre . . . 3.50
Egy óra . . . 1 „	Egy óra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzekés a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer . . . 8 kr. Bélyegdíj külön . . . 30 kr
Minden következőnél . . . 4 „ Nyilttár sora . . . 15 „

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Wekerle és az agrarizmus.

Budapest, márczius 2.

Az egész országban a legelénkebb érdeklődést fogják kelteni ama jelentőséges fejtegetések, melyekkel **W e k e r l e** miniszterelnök pénzügyminiszteri minőségében a földművelési költségvetési vitában részt vett. A politikusoknak az a fajta, mely Németországban mint agrarius párt üzi mesterségét, nálunk hála Isten, ismeretlen, alig egy-két hightory gavallér mer olykor a képviselőházban agrarius irányzatot nyilvánítani. Egy ilyen agrarius abban a képzelődésben él, hogy az egész világ ő érte van; az ő birtoka a központja minden állami és társadalmi működésnek és az ő anyagi jóléte képezi a nemzeti élet legfőbb czélját. Az agrarius számára nem létezik „háza”, hanem csak annyi meg annyi hektár szántóföld; a hazafias áldozatkészséget csak annyiban ismeri, amennyiben azt minden más társadalmi osztálytól ő a maga részére igényli. Az agrarius a vámpolitikát, az adópolitikát, a közigazgatási politikát, sőt még a külpolitikát is csupán a saját különérdekeinek megfelelően akarja berendezni; hogy a nemzet egyéb osztályai mint élnek meg, azt sem nem érti, sem nem érdeklődik iránta. Ez a dölyfös önzés, mint említettük, nálunk még nem talált menhelyet egy külön pártalakításban és aki azt a hősi küzdelmet látja, melyet **C a p r i v i** gróf Németországban az agrarizmus ellen folytatni kénytelen, nehogy egyetlen néposztály zsákmányává lenni engedje a birodalmi eszmét, az kell hogy boldognak mondja Magyarországot, hogy eddig megkímélve maradt egy agrarpárttól.

Mindamellet az ideai földművelési vitának nem egy oly aggasztó tünete volt, melyek arra engednek következtetni, hogy a mezei gazdák, a kiknek soraiból kerül ki a népképviselő legtöbb tagja, kezd követelő lenni s önző követeléseiben nem tiszteli többé ama határokat, melyeket az összesség jólétére való tekintetnek kellene vonni kívánataik elé. A vitának több mozzanata mutat erre. Így a földjáradék sülyedése miatt való különös siránkozás. A föld jövedelme pénzértékben kifejezve igaz, ma már nem képviseli azt a százalékarányt, mint csak pár évtizeddel ezelőtt is. Amde szabad-e feledni, hogy a földjáradéknak egyáltalán a tőke jövedelmező képessége szerint kell alakulnia? Nem magától érthető-e, hogy oly időben, mikor a rendes kamatláb hazánkban 4 százalékra szállt le, a földjáradék sem lehet oly magas, mint volt akkor, mikor nyílt piacon 10—12 százalékot, s még többet, ajánlottak a pénzért. A mezőgazdák kedvetlensége a földjáradék csökkenése miatt igazolatlan; mert nem szabad

feledni, hogy a föld értéke az országban 100—200 százalékkal emelkedett, amióta Magyarország állami létének új stádiumába lépett. **Wekerle** miniszterelnök a mezőgazdák panaszai ellen bámulatba ejtő szakismerettel lépett fel. Bebizonyította, hogy az italmérsi és szeszadóra vonatkozó panaszok alaptalanok és hogy a román gabona behozatala mezőgazdaságunkra nem káros, hanem éppen előnyös, mert általa jut a malomipar, gabonánkhoz ez a legjelentékenyebb vevője, azon helyzetbe, hogy eleget tehet a liszt kivitel követelményeinek. **Wekerle** bizonyítása a jelzáloghitel kielégítő voltát illetőleg az egész országban méltánylásra talál, amint a személyhitel közeli szervezésére vonatkozó ígérete is örvendetes hangulatot fog kelteni a gazdákban. Mint szabadelvű gazdasági politikus, **Wekerle** elvetette a tőzsdéi forgalomnak minden megrendszabályozását; a határidő-üzlet jótékony szerepére vonatkozó fejtegetéseit Magyarország mezőgazdasági életében mindenkinek alá kell írnia, aki meg tudja érteni gazdasági fejlődésünk igaz követelményeit. Hogy a határidő-üzlettel itt-ott visszaélnek, az még nem ok annak kiirtására; valamint a szeszkereskedést sem szabad korlátozni azért, mert az alkohol mértéktelen élvezete ártalmas, úgy nem szabad a határidő-üzletet sem csak azért, mert abban egyes spekulánsok áthágják a józan erkölcs határait. A miniszterelnök gazdasági politikai fejtegetései megérdemlik minden gondolkodónak komoly figyelmét. Rossz jel, hogy mezőgazdaságunk kezd tulkövetelő lenni. Ambár csak csirái e követelődzések az agrarizmusnak, de e csirák sarkányvetés kelhet, ha erős kézzel és kiméletlen akaraterővel elég jókor ki nem öljük őket. Ezért volt jó, hogy a miniszterelnök a mezőgazdaság követeléseit visszautasította a helyes határok közé és a többség tetszése mellett hangsúlyozta azt az alapelvet, hogy a legfőbb cél az összesség jóléte legyen, amelynek minden külön érdekét alája kell rendelni.

Belföld.

Az egyházipolitikai vita.

A vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetésének tárgyalása a képviselőházban nem fog oly nagy arányú egyházipolitikai vitára alkalmat szolgáltatni, mint az előzetes híresztelések után valószínűnek látszott. Az ellenzéki pártok egyike sem találja ezt időserűnek most, midőn a kormány megfelelő javaslatai még az előkészítés stádiumában vannak. Ily értelemben nyilatkoztak is az ülések meghosszabbítása tárgyában a ház elnökénél tartott értekezleten s hogy az ülések meghosszabbításának tervét elejtették, annak egyik oka az a körülmény is volt, hogy az egyházipolitikai kérdések beható megvitatásának ezuttal leendő mellőzése folytán, nézetük szerint, a költségvetés hátralevő része aránylag nem hosszú idő alatt le lesz tárgyalható.

A kormány egyházipolitikája és a nemzeti párt.

A nemzeti párt értekezletén abban állapodott meg, hogy a jelen helyzetben, miután a kormány egyházipolitikai programjára vonatkozólag minden oldalról és ezen párt vezérének részéről is, azok az általános nyilatkozatok már megtétettek, melyeknél tovább menni a konkrét javaslatok ismerete nélkül alig lehet — újabb akademikus természetű egyházipolitikai vitának szükségét nem látja, sőt ilyent az ország érdekében kívánatosnak nem tart. A párt tehát ilyen vitát nem fog kezdeményezni, hanem csupán figyelmességét fogja a kormányt abbéli kötelességére, hogy további javaslatainak mielőbbi előterjesztése által a jelenlegi bizonytalan helyzetnek és az abból folyó izgatott állapotnak megszüntetését siettesse. De az esetben, ha más oldalról történt felszólalások által még is nagyobb vita fejlődne, a párt fenntartja magának, hogy annak mozzanataival szemben a szükséghez képest állást foglaljon. A képviselői alapon létesítendőkatolikus autonomia eszméjét a párt támogatja és ezt alkalmas módon kifejezésre fogja juttatni.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tudósítása. —

— márczius 2.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső br., majd Bokross Elek.

Jegyzők: Schóber Ernő, Josipovich Géza, Horváth Adám.

A kormány részéről jelen vannak: **Wekerle** Sándor miniszterelnök, **Bethlen** András gr., **Josipovich** Imre.

Felolvasták és hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja a beérkezett kérvényeket. — Kiadják az illető bizottságoknak.

Következett

a földművelési tárca

folytatólagos tárgyalása során a **Vinczelelériskola** tételénél a tegnapi befejezett vita után **Simonfay** János zárszava.

Simonfay János konstatálni kívánja, hogy a kormány a lehető legnagyobb közönnyel viseltetik szőlőtermelésünk, nemzetgazdaságunk e fölötté fontos ága iránt, ami nem eléggé kárhóztatható. A filloxera által elpusztított szőlők gazdái ugyan honnan vegyék a szőlővesszőket, ha a kormány maga is olyan soványan jut és juthat szőlővesszőhöz? Szőlőhatározati javaslata mindössze 100—200 ezer frt költséget akarna a szőlővesszők utalványozásához s az ország, mely annyi nagyadónak a terhe alatt nyög, annyi áldozatot csak elvárhat az államtól. Isméltelen kéri javaslatának elfogadását. (Helyeslés a szélsőbalon.)

A tanácskozást bezárták.

Bethlen András gr. miniszter sajnálja, hogy **Simonfay** egészen figyelmen kívül hagyta jelentését, különben nem vádolná a kormányt indolenciával. A miniszter jelentése szerint Magyarország sokkal több figyelmet szentel ennek az ügynek, mint például a gazdag Franciaország, vagy Ausztria is. Nálunk a baj a magánosok indolenciájából következik, akik mindent az államtól várnak. Egyébként utal az átmeneti kiadásokra, amelyek szerint kísérleti telep is, szőlővessző telep is van, az utóbbiból nem kevesebb mint 14. Kéri a határozati javaslat mellőzését. (Helyeslés jobbfelől.)

A tételt megszavazták, Simonfay javaslatát ellenben elvetették.

A b o r á s z a t i tételnél

Kállay Lipót a Nyírségen óhajtaná, ha a homoki telepítés érdekében tenne valamit a kormány. E terület a tokajival szomszédos és nagyon kifizetné magát, s különösen hasznára volna az ottani lakosságnak. Az áldozat nekik kicsiny áldása a népre nagy volna.

Szederkényi Nándor nem kifogásolja a homoki telepítéseket, de ezeket nem tartja állami feladatnak. A kormány azt tekintheti csak feladatának, hogy a hegyvidékeken kikapott területeket újból beültessék. Azt a csekély erőt, a mit az állam a szőlőkultúrára fordíthat, ne vesztégesse homoki területekre.

Bethlen András gr. elismeri, hogy a homokterületek beültetését az állam nem tartja feladatának, a hol mégis megtörtént, ott nagyon fontos okok forogtak fenn. Reméli, ebben megnyugtató feleletet adott. (Helyeslés jobbfelől.)

A g a z d a s á g i s z a k i n t é z e t e k n é l felszólalt

Bessenyei Ferenc az eddig elhanyagolt délvidékre egy gazdasági szakintézetet kér. Temesvár erre a célra eminenter alkalmas, úgy fekvésénél, mint élénk forgalmánál, erdőjénél, iparánál és sok más előnyös körülménynél fogva. A törvényhatóságok nagyon előzékenyek lesznek a miniszter jóakarásával szemben s az előzékenységben első sorban fog állani maga Temesvár.

Madarász József: Sárga-fekete!

Bessenyei Ferenc: Hát meglehet, hogy az volt, de hogy ma már magyar trikolor, az bizonyos. Különböző pedig kar régi dolgok felidézésével kellemetlenséget okozni. Ajánlja indítványát a miniszter figyelmébe. (Helyeslés jobbfelől.)

Papp Elek a miniszter jóakarát nem vonja kétségbe, de már az előtt az argamentum előtt nem hajolhat meg, amit ha földmívelésről van szó, minduntalan hajtogatnak: Nincs pénz! Elvárja, hogy a földmívelési miniszter tárczája érdekében álljon sarkára és eszközöljön ki legalább annyit, mint amennyit a többi miniszter biztosítani tud budgetjének. Kéri a minisztert, hogy fordítson mentől nagyobb gondot a gazdasági szakiskolákra, amelyeknek siralmas állapotát ismeri mindenki. Határozati javaslatot nyújt be a gazdasági szakoktatás érdekében, hogy a gazdasági szakoktatás számára külön osztályt rendezzenek be a miniszteriumban.

Bornemissza István: Hivatkozva a földmívelési miniszter ígéretére, hogy minta-gazdaságokat akar létesíteni, erre vonatkozólag akarja a kormány figyelmét a maga számára kikérni. Szerinte az volna a helyes eljárás, ha paraszt mintagazdaságokat rendeznének be. Ez a mód olcsó, mert nem kerül az államnak sok pénzébe s mégis igen nagy eredményeket fognak elérni. Hasznos volna jutalmakat is kitűzni a gazdák számára.

A vita bezárván,

Bethlen András gróf miniszter: Konstatálja, hogy mily tekintélyes a többlet a múlt évi költségvetéssel szemben, a melyet a gaz-

dasági szakoktatás emelésére fordítottak. Igazat ad a miniszter Bessenyeinek abban, hogy a szakoktatást a vidék nagyobb városára is ki kell terjeszteni. Minden erejéből arra törekszik, hogy a növendékek gyakorlati oktatásban részesüljenek s elfojtassék bennök az ugynevezett uraskodási hajlam. Igen megfelelőnek tartja a miniszter a létesített minta paraszt gazdálkodásokat s ebben a paraszt gazdaság emelésének egyik leghathatósabb eszközét látja. Papp Eleket kéri, vonja vissza határozati javaslatát, mert egy ily szakosztály már létezik a földmívelési miniszteriumban. (Helyeslés jobbfelől.)

Papp Elek határozati javaslatát visszavonja.

A tételt megszavazták.

A g a z d a s á g k ü l ö n b ö z ő á g a i n a k e m e l é s é r e v o n a t k o z ó t é t e l n é l

Papp Elek ismétten kéri a minisztert, hogy erre a célra nagyobb összeget erőszakoljon ki a kormánytól. (Helyeslés balfelől.)

Sporzón Ernő az állami faiskoláért mond köszönetet, amivel általában a gyümölcstermelésnek, főképp pedig a felvidéknek nagy szolgálatot tett. Még csak azt kéri, hogy ezzel a faiskolával kapcsolatban állíthasson a miniszter aszalót is, amihez szőlő hajlandó sajátjából az építő anyagot szolgáltatni. (Helyeslés.)

A vitát bezárták s a tételt megszavazták.

A s e l y e m t e n y é s z t é s n é l

Bessenyei Ferenc konstatálja azt az öröndetes haladást, amit nálunk a selyemtenyésztés tett s azt a fontos körülményt, hogy a termelt selyem mily jövedelmező lehet éppen a legszegényebb osztályra nézve. Olyan stádium ez, hogy már-már iparnak nevezhetjük a selyemtenyésztést s éppen ezért legfontosabb feladatunk, hogy fejlesztése érdekében kövessünk el mindent, amit csak lehet. A miniszter már eddig is megtett nagyon sokat, de még tehet többet is. A községekben a faiskolák, a selyemtenyésztés ez előfeltételei, használandók. Már eddig sok faiskola van, de kívánatos, hogy még több legyen és mentől megfelelőbb a céljuk. Midőn a tételt elfogadják, elismerését nyilvánítja a miniszter iránt, a ki e fontos gazdasági ágra olyan nagy gondot fordít s egyben kéri, hogy jóakarát ettől a gazdasági ágtól ne vonja meg jövőre se. (Helyeslés.)

Thaly Kálmán osztozik Bessenyei elismerésében. Ajánlja a miniszternek, hogy ez iparág népszerűsítése érdekében a jövőben is tegyen megmindent, amely tekintetben népszerű röpiratok, füzetek nagyon jó szolgálatot tehetnek. A nép tanulékony és ajánlja a képviselőknél, hogy azok is tegyenek meg mindent kerületeikben a selyemtenyésztés népszerűsítése érdekében.

A tételt megszavazták.

Az állattenyésztés tételénél

Szemere Huba az állattenyésztés érdekében szól. Ennek leginkább érdekében való a szavatossági törvényjavaslat benyújtása és ehez képest erre nézve határozati javaslatot nyújt be. (Helyeslés balfelől.)

Bethlen András gróf a határozati javaslat-

tal szemben kijelenti, hogy az az igazságügy-miniszter ügykörébe tartozik, aki most nem lévén jelen, nem nyilatkozhatik, tehát kénytelen arra kérni a házat, hogy a javaslatot ne fogadják el ezuttal. (Helyeslés.)

Thaly Kálmán a szakasz tárgyalásának későbbre halasztását kéri.

A ház a tételt megszavazta, a határozati javaslatot elvetette.

A kincstári birtokok tételénél

Lukács Gyula azt kifogásolja, hogy Szalonta mellett egy víz-csatornát ástak, a melynek pusztán hárman veszik hasznát s mégis az egész közönség fizeti a levezetés költségeit. Fizetessék a költségeket azzal, a ki annak hasznát veszi.

A tételt elfogadták.

A vizszabályozás tételénél

Teleki József gróf örömmel veszi tudomásul a miniszternek ama válaszát, hogy a Közép-Dunának a szabályozását hova-tovább előmozdítja. Kéri a minisztert, hogy e célra egy nagyobb költségen fölvétessek. Felpanaszolja ama méltatlanságot, a mely Makó városán esett, a mikor a Maros szabályozásánál Makót is belevonták az érdekeltségbe. Kéri a minisztert, hogy segítsen Makó város baján. A tételt elfogadják.

Papp Elek: Sürgeti a Közép-Duna szabályozását. Azt szeretné, ha nemcsak a nagy veszedelmek idején gondolnánk a vizszabályozásra, hanem akkor is, amikor nincsen nagy veszély.

Az ülés végéről távirati rovatunkban adunk tudósítást.

Időjárás.

Légnymomás: reggel 7 órákor 765.6 mm., délután 2 órákor 763.6 mm. Hőmérsék: reggel 7 órákor C° + 6.2, délután 2 órákor C° + 13.6. Szél iránya és ereje: reggel 7 órákor DK. 2, délután 2 órákor DN. 4. Felhőzet: reggel borult, délután félborult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Vizjelzés.

1893. évi márczius hó 2-án reggel 8 órákor észlelt hőmérsék, időjárás, marosi vizállás és jégvastagság.

Észlelési állomás	Hőmérők C°	Időjárás	Vizállás	
			centiméterekben	
Branyicska . . .	+ 2°	derült	+ 148	—
Soborsin . . .	0	—	—	—
Radna . . .	0	borult	+ 155	—
Arad . . .	+ 7°	felhős	+ 32	—
Makó . . .	+ 7°	derült	+ 160	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi.

A — jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi.

Arad, 1893. márczius 2.

A m. kir. folyammérnöki hivatal.

Időjósítás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Márczius 3. —

Változó felhőzet. — Enyhe. — Hőemelkedés. — Nyugaton csapadék.

TÁRCZA

— Márczius 3. —

Kétszerelem.

(Az akadémia által a gróf Teleki-alapítványból 100 arannyal jutalmazott szomorujáték 3 felvonásban. Irta: Csiky Gergely. Első előadása az aradi színpadon 1893. márczius 2-án.)

Egy premier a nagynevű szerző halála után. Egy örökség, melyet a színműirő hátrahagyott és eltávozott, hogy nem hallja sem a tapsokat, sem a kritikákat, nem látja a lelkesedést, melyet alakjainak szenvedélyes dikciói keltettek és a megindultság könyeit, melyeket kedves nő-alakjainak szenvedései a nézők szemébe csálnak.

Csiky Gergelynek nem legjobb munkái közé tartozik e tragédia, de átragyog rajta az Istentől való poeta érzésekkel, telt szíve, besugározza melegséggel közvetlenséggel és a megkapó jelenetekben közvetlenül gyönyörködve, elfeledjük a sarkalatos hibákat a tévedéseket a jellemzésben és a következtetésekben. Bár érezzük, nem merjük erősíteni, hogy Csiky jellemző ereje nem arra való volt, hogy történeti alakok lelki életébe vessen világot; ő a mai napnak, a mai kornak poétája volt s mintha távolabb élt volna tőlünk és felettünk

állott volna, távolabbról szemlélve erőnyeinket és büneinket, a mai kor hőseiről, a modern világ embereiről tudott igaz lélekkel írni, akceptábilis képet rajzolni. A „Kétszerelem”-ben is azok az alakok, azok a helyzetek gyönyörködtetnek, melyek olyanok ma, mint a milynek ezelőtt két és félszáz esztendővel voltak; a szerelemnek, féltékenységnek és gyűlöletnek eszményi alakjai és megnyilatkozatói. Ezeknek dikciói keltettek a tegnap, i premier alatt hatást, ezek melegítették és lelkesítették, ezek adóztatták meg közönségünket tapsokkal.

Az „Aradi Közlöny” azon kellemes helyzetben volt, hogy N a c h t n e b e l Ödön ur szívesége folytán a „Kétszerelem”-ből egyik ünnepi számában terjedelmes mutatványt tett közzé, mielőtt a mű könyvalakban megjelent volna. Mikor a szomorujáték a nemzeti színházban bemutatóra került, ismertettük röviden a tartalmát is. Az akkori vázlat pótlására most a következő bővebb ismertetést adjuk:

A „Kétszerelem” a XVII. század végén játszik Kassa városában. Egy epizód a kurucz harcok és összeesküvések idejéből, de melynek előtétében egy szerelemi tragédia szálai fonódnak élénk mozgalmassággal. Az első felvonásban megtudjuk, hogy Vajda Judit (H a-

r a s z t i Hermin) Donáth István (C s a t á r) kassai polgármesternek szép és szenvedélyes gyámleánya, beleszeretett Donáth Miklósbá, (P e t h e s) a kassai polgármester fiába, Örök törvény, hogy akit szeretünk, azt magunkévá is akarjuk tenni. De Donáth Miklós minden gondolatával, szívével — lelkével a Donáthék alattomos ellenségének, a Ruber Mihályé (V e d r e s s) leányának, Teréznek (A r á n y i Bella) fogadott hűséget. Ep Donáth Miklóst várják haza külföldi utjából. Vajda Judit is úgy várja, mint mátkáját, Ruber Teréz is úgy várja, mint szerelmesét. Eddigél Ruber Teréz van előnyben, mert Donáth Miklós neki már vallott és a Ruber-házban már volt titokban sok édes találkozásuk.

De a Donáthok nagyok és hatalmasok, uralkodók a pallós jog által is Kassa városában. Azt akarják, hogy gyámleányuknak a vágya beteljesedjék és hogy Miklós a Judithé legyen. Megjelenik a Ruberék házában Vajda Judit, majd Donáth Istvánné (F o l l i n u s z n é) s Ruber Teréznek és anyjának (C z i r o k Róza) elmondják az ő tervüket, melynek főcélja, hogy Vajda Judit a Donáth Miklósé legyen, Tudják a Teréz és Miklós közt való viszonyt és fenyegetőznek, hogy ha a leány nem hajlik, ha le nem mond Miklósról és ha

A millenniumi kiállítás.

— Fölvívás a közönséghez. —

Lapunk szerkesztősége tegnapi postával a következő felhívást kapta, melyet melegen ajánlunk a közönség figyelmébe:

A magyar állam megalapításának ezredik évfordulóját készül megünnepelni a nemzet.

Hazánk törvényhozása elhatározta, hogy az ezredéves ünnepélyek keretében országos kiállítás tartassék.

Ő cs. és apostoli királyi Felsege, legkegyelmesebb Urunk és Királyunk ezen kiállítás védnökségét elfogadni kegyeskedett.

A törvény e kiállításnak 1896-ban, Budapesten az illetékes miniszternek és egyéb szakkörök közreműködésével leendő rendezését reám ruházta.

Kettős célja lesz ezen kiállításnak.

Első sorban emlékeztetni a nemzetet az ezredéves múlt nagy eseményeire és megmutatni a külföldnek is, hogy a magyar nemzet hasznos tagja volt az európai népcsaládnak a haladás együttes munkájában.

Második feladata a kiállításnak az lesz, hogy megismerjük a magyar államot alkotó összes erőket; megismertessük ömagunkkal és az idegekkel a szellemi, anyagi és erkölcsi téren való munkálkodásnak összes vívmányait.

Felhívom az ország minden polgárát, hogy ezen feladatban a kormányt hazafiúi lekésedéssel támogassa és hozzájáruljon a nagy nemzeti mű sikeréhez.

Része fog jutni az ország minden polgárának a munkában, valamint része lesz a sikerben is.

A kiállítás sikere által növekedni fog hazánk tekintélye és fokozott lelkes bizalommal fogunk haladni a nemzeti megerősödés nagy munkájában.

A kiállítás programja felöleli a nemzeti munka minden nyilvánulását; tervezete megadja a kereteket mindazok számára, a kiknek ösei, vagy a kik maguk bármely téren tevékenykedtek.

A törvényhatóságok, a városok és a családok, melyekhez történelmi emlékek fűződnek, állítsák ki az okmányokat, műtárgyakat, ereklyéket, melyek nagy események, virágzású korszakok emlékét keltetik fel; melyek jellemzik állami szervezetünk, ősi alkotmányunk és önkormányzati életünk fejlődésének menetét, a magánéletnek egyre gyarapodott igényeit és a nemzeti erő egyéb megnyilvánulásait.

Az egyházak mutassák be működésük és tevékenységük tanujait, történelmi emlékeiket, melyekre kegyelettel tekint a nemzet és a művészet remekeit, melyeknek megalkotása, gyűjtése és megőrzése az ő érdemük.

A tudósok, a művészek, az írók, a tanfériak, szóval a nemzet szellemi fejlődésének összes tényezői mutassák be az eszközöket, melyekkel egy évszázadon át a felvilágosodást és a nemes izlést terjesztették, s a nemzet erkölcsét megnemesíteni igyekeztek.

Mutassuk be, hogy Európa éléstárának földjét hogyan munkáltuk a múltban, mint haladtunk mindig a korrallal és miképpen érvényesítjük ma a tudomány vívmányait, hogy a nemzeti termelést fokozzuk.

Tér jut a hazai ipar összes tényezőinek, melyek a múltban nem egyszer versenyeztek a nyugot legkitűnőbb szaktársaival.

Tárják fel szorgalmuk és ügyességük műveit. Az elmúlt századok mestereinek remekeit, a napról-napra izmosodó és gyarapodó modern gyári ipar termékeit állítsuk sorba, hogy tanúságot tegyenek a magyar munka, a magyar vállalkozó szellem erejéről és versenyképességéről.

A kormány gondoskodni fog, hogy a nemzeti munka méltó keretben legyen bemutatva, hogy a kiállítók erkölcsi sikerét előmozdítsa.

Tárja ki mindenki szorgalma, izlése leleményessége eredményeit.

Lépjünk mindnyájan sorompóba, a kik dolgozunk észszel, kézzel vagy géppel, egyért — a hazáért!

Am lássa a mai nemzedék, miket teremtettek az apák az uttörés sulyos viszonyai között; ám érezzük át, hogy az ősök verítéke árán megtört sima uton milyen feladatok hárulnak reánk és a jövőndő nemzedékekre!

Nagy, ritka családi ünnep lesz az, melyet még nem sok nemzet ültetett meg.

Gyűljön a nemzet oda a felséges uralkodó köré, a ki hazánkat oly atyai gondnal és bölcseséggel vezette az áldásos béke utjain, a haladásnak magaslatára és a ki — egy dicső ezredéves múlt hű letéteményese — oda vezet a magyar népet egy szebb évezred küszöbére!

Budapest, 1893. márczius havában.

Lukács Béla s. k.,
kereskedelemtügyi m. kir. miniszter.

„ARADI KÖZLÖNY“

előfizetési árai:

Helyben házhoz hordva:

Egész évre 24 korona = 12 frt — kr.
Fél évre 12 korona = 6 frt — kr.
Negyed évre 6 korona = 3 frt — kr.
Egy óra 2 korona = 1 frt — kr.

Vidéken szétküldve:

Egész évre 28 korona — fillér = 14 frt — kr.
Fél évre 14 korona — fillér = 7 frt — kr.
Negyed évre 7 korona — fillér = 3 frt 50 kr.
Egy óra 2 korona 40 fillér = 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 10 fillér = 5 kr, vidéken 12 fillér = 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KÖZLÖNY“ kiadóhivatalának („Aradi Nyomda-Társaság“) küldendők, ugyszinte ide utalando minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság.“

H I R E K.

Márczius 3. Péntek. Róm. kath. naptár: Ginda. — Protestáns naptár: Ginda. — Izraelita naptár: Sus. Purim. — Görög-keleti naptár (február 19.): Archippus. — A nap két óra 38 perczkor, nyugszik 5 óra 47 perczkor.

Külcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola. földszint.

Márczius 4. Az arad-csanádi egyesült vasutak műhelyszemélyzetének táncmulatsága (Fehér Kereszt.)

Márczius 5. Az arad-hegyaljai szőlőtelep szövetség közgyűlése délelőtt 11 órakor (Kereskedelmi kamara.)

Márczius 5. Az aradi első takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Márczius 8. Városi közgyűlés délután 4 órakor.

Márczius 12. Az aradi polgári takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Teréz, ki az első felvonásban szerelme halálát gyászolja, most eltemetett anyját siratja. Elindul a temetőbe, hogy felkeresse az új sirt. Utközben találkozik Judittal, a ki azt hiszi, hogy Teréznek találkozója van Miklóssal. Ugyis történik, hogy véletlenül találkoznak. De találkozik aztán Judith Gál Sándorral és felfedezi előtte neje hűtlenségét, a mi annál valószínűbbnek látszik, mert a találkozó szemük előtt történik. Hatalmas jelenetek, szenvedélyes kitérősek s a vége az, hogy Judith tört ad a Gál Sándor kezébe, hogy megölje vele hűtelen nejét. A támadó kezéből azonban Donáth Miklós kicsavarja a tört és Judithot sebzi meg vele, aztán Terézt karjai közé kapja s elviszi.

Mindezen dolgok epizódok alakjában játszódnak le, azalatt, míg Kassa népe az új polgármester-választás izgalmait éli át. Két jelölt van. Egyik a Donáth-család örököse, Donáth Miklós, a másik meg Ruber Mihály. Még egy utcai harczban is lehetett gyönyörködni, míg Ruber Mihály polgármesterre választatik.

A harmadik felvonás azzal telik el, hogy az új bíró törvényt ül. A kassai polgárság zajong a karzaton és lesi óriási szenzációval a tárgyalás eredményét. A törvényülés tárgya az,

Márczius 15. Hazafias ünnepély a városházán délelőtt 1/2, 10 órakor.

Márczius 18. Katonai lóvászár Aradon.

Márczius 19. Thomson Caesar hegedűművész és Kallig Róza énekesnő hangversenye (Fehér Kereszt.)

— A hivatalos lapból. A király N é m e t h Imre ideiglenesen nyugdíjazott miniszteri tanácsost s a kereskedelmi muzeum igazgatóját, számfelvetti miniszteri tanácsossá nevezte ki. — A kereskedelemügyi m. kir. miniszter N é m e t h Imre miniszteri tanácsost az 1896-iki ezredéves országos kiállítás igazgatójává nevezte ki.

— József főherczeg születésnapja. Dicsőségesen uralkodó királyunk unokaöccse, József főherczeg, a magyar honvédség főparancsnoka, hatvanadik születésnapját ünnepli Fiumében, a hazafiak lelkesedése által körülvéve.

— Megyebizottsági tagválasztás. Mint már megirtuk, Aradnegye bíráló választmánya Mangra Vazul és társai felbbezésének elutasításával helyben hagyta a megye igazgatóválasztmányának azt a határozatát, melylyel a Gyorokon megejtett törvényhatósági bizottsági tagválasztást megsemmisítette. A megsemmisítési határozat immár jogerőre emelkedvén, Szathmáry Gyula alispán a gyoroki új választást e hó 11-ére tűzte ki, a mikor Gyorok község 4 megyebizottsági tagot választ.

— Edelsheim-Gyulai Lipót báró betegsége tegnapelőtt déltájban kedvezőtlen fordulatot vett, de este már ismét javult. A nyolcz órakor kiadott orvosi jelentés szerint a beteget kinzó orbáncz megszűnt, a tüdőbántalom változatlan s a szív működése rendes. Ejjékor a beteg állapota változatlan volt.

— A kórházi tisztviselők fizetése. Az arad megyei kórházi tisztviselő kérévnyét intéztek a megye törvényhatósági bizottságához, melyben fizetésük felemelését kérelmezik. A kérévny a közkórházi bizottság e hó 10-én délután 4 órakor Szathmáry Gyula alispán elnöklete alatt tartandó ülésében tárgyalni és véleményezni fogja.

— Nátafalusy jászói prépost. Minél inkább közeledik az idő a jó Kaczvinczy halálával megüresedett jászói préposti hely betöltésére, annál bizonyosabbá lesz, hogy e diszes egyházi méltóságra a rend bizalma a nagyváradi tankerület főigazgatóját, Nátafalusy Kornélt választja meg, illetve jelöli első helyen. A választás valószínűleg husvét után következő valamelyik napon ejtetik meg a rend székhelyén, Jászóváron. A választásra a rendtagok, összesen 72, elfognak utazni s lehetőleg a választásra Csáky Albin gróf közoktatásügyi miniszter iskolai szünetet engedélyez a nagyváradi, rozsnói és kassai főgymnásiumoknak, melyekben premontré tanárok tanítanak. A választás, illetve jelölés Schopper György rozsnói püspök, mint

férjhez nem megy Gál Sándorhoz (Góth), ki Terézt aznap kérte meg, akkor Ruber Mihály feje a porban van. Mert Ruber Mihály összesesküvő és az összesesküvő büntetése a fejesztés, amire Donáth István nyomban elítélheti. A helyzet ez: lemondani a szerelemről, hogy megmentse az apja életét. Még sulyosbodik a helyzet azáltal, hogy közben megérkezik Donáth Miklós és magánosan találkozik Ruber Terézzel. A szerelmeseket meglepi s itt Miklós előtt kell kezét nyújtani a frigykötésre Gál Sándornak. Elaléltan, fuldokolva mutatja be, mint férjét. A felvonás ezzel véget ér s a benyomás hasonlít nagy vonásokban ahhoz, a mit a „Vasgyáros“ utolsó jelenete nyújt.

Tele van az első felvonás színes, ragyogó képekkel. Jelenetei közvetlenek, dikciói változatosak. A Teréz szenvedése, Judith törhetetlen büszkesége, a Donáthék dülyte és a Ruberné megalázkodása, a Donáth Miklós szerelme, mind mesterein megirt dolgok, a poeta szív melegségével rajzolt helyzetek és fordulatok. E felvonás minden jelenete nagyon tetszett.

A második felvonásban a tragédia hőse és hősnője már inkább passiv szerepeket játszanak. Judit és Teréz állanak szemközt egymással és tenyegedőznek kölcsönös erejükkel.

hogy Donáth Miklós elrabolta Gál Sándor feleségét, Ruber Terézt. A tétel ez:

— Egy nemes polgár bűnös szándékkal elrabolta egy más ember nejét.

Tanu és vádló lenne Donáth neje, Vajda Judith. De Judith szereti a férjét és mikor a törvény elé kerül, őt nem vádolja.

Mindamellert Donáthot a pallós jogjusán fejesztésre ítélik. Ezenközben azonban felsőbb hatalom beleavatkozik az ügybe és meggátolja, hogy a bíró személyes gyűlölete egy élet áldozatát nyerje.

A tragédia igazságszolgáltatása következik most. Judith áradozva tárja fel szívének Miklós előtt, elmondja, hogy mennyire szereti még most is és hogy Teréz már nincs az élők között. De ezenközben megjelenik Teréz és Miklós kiragadva magát neje karjai közül, hozzája rohan. Judithban ekkor a szenvedélyek a legmagasabb indulatokat ébresztik fel, férjéhez rohan és megöli őt. Donáth hívei ekkor Judithra rontanak, de már későn, mert Judith ugyanazt a tört, a mivel férjét megölte, enszívébe döfi.

A függöny legördül s a tragédiának vége. Magáról az előadásról, mely jeles drámai szendénk, Haraszti Hermin jutalomjátéka volt, színházi rovatunkban emlékezünk meg.

királyi biztos elnöklete alatt fog megejtetni titkos szavazás útján. A rend hármát jelöl. A jelöltek felterjesztetnek a vallásügyi miniszter részéről a királyhoz, ki aztán a jászói prépostot kinevezi.

— **Fősorozás Aradon.** Tegnap, a fősorozás második napján a 2-ik korosztály hadköteleseit állította mérték alá a sorozó bizottság. Az eredmény nagyon győngy volt, a mennyiben 240 hadköteles közül csak huszonhat vált be. Ma a 3-ik korosztálybeli aradi illetőségű hadköteleseket sorozzák.

— **Még egy hangverseny.** Erdekes hangversenyre van ismét kiállításunk. Staviana skina, ki két év előtt orosz énekkarával Aradon oly nagy tetszést aratott, f. hó 12-én a „Fehér Kereszt” nagytermében saját vezénylete alatt hangversenyt rendez. Jegyek válthatók ifj. Klein Mór könyvkereskedésében.

— **A Klein-czég zálogczédulái.** Págya Vazul vizsgálóbíró a Klein Mór és fia czég ellen folyó hamis bukás miatti bünvizsgálat folyamán mintegy 14,000 frt értékű képviselőárúkról szóló zálogjegyeket foglalt le magánhitelzőktől a csödtömeg javára. A magánhitelzők a zálogjegyek kiadását kérték s midőn őket a vizsgálóbíró elutasította, felebezést nyújtottak be a foglalás ellen a törvényszékhez. A törvényszék a felebezést már legközelebb elintézi s kétségtelenül helybenhagyólag, mert a bizonytalanul követelőző magánhitelzőkkel szemben a csödhitelezők igazolt igényeinek fedezésére az intézkedéssel jelentékeny összeg mentetett meg.

— **Csengő korona és pengő fillér.** A papirforint, a rezkrajczár és az ezüsthatos perczei meg vannak számlálva. Jön az új pénz: a korona, a nikkal hatos és a bronzkrajczár. A pénzverőkben szorgalmasan dolgoznak s pár hónap múlva forgalomba bocsátják a fényes új arany és nikkal-pénzt. A tiz és husz filléres nikkal-pénzeket, az ezüsthatosok és huszkrajczárosok bevonása után bocsátják forgalomba. A nikkal-pénzek verésén már régóta dolgoznak, ezelet valószínűleg még június előtt hozzák forgalomba. Mint-hogy a rézpénzt szaporítani nem lehet, s a váltópénz kevés, a hiány pótlására a tiz és husz filléres pénzdarabokat legközelebb kibocsátják.

— **Az ifur.** László főherczeg hétfőn este hosszabb séta után három kísérelővel együtt a nemzeti színházba kívánt menni. A legközelebbi kocsiállomásról hozottat kocsit. Mikor a kocsisoknak odakiáltották, hogy négy ülés kell, egy jókedvű fiakeres megszólalt:

— Kérem, fogadják meg a ténsurak az én kétülésem kocsimat! A három ur belőlül ülhet, ez az ifur pedig (már mint László főherczeg) ideül majd fel mellém a bakra! Jöjjön ifur — szálljon fel!

Az urak persze a barátságos meghívás dacára négy üléses kocsit fogadtak meg. László főherczeg, „az ifur” pedig alig tudott hova lenni nevéttében.

— **Arad petróleumvilágítása.** Lux Mór petróleumvilágítási vállalkozóval a közgyűlés határozatához képest a tisztii ügyészség felbontotta a szerződést. A gazdasági szék egy bizottsága javaslatot dolgozott ki a petróleumvilágítás házilag kezelés tárgyában s azt a legközelebbi közgyűlés elé be fogja terjeszteni. A házi kezelés április hó 1-étől kezdődik s első minőségű petróleum használata mellett sem fogják a költségek a vállalkozónak fizetett díjak összegét meghaladni.

— **Kunágotá szava.** Megirtuk, hogy Kunágotá község képviselőtestülete a polgári házasság mellett foglalt állást. Az elfogadott határozati javaslat így szól:

Bár a kormányelnök, Wekerle Sándor dr ur ő nagyméltósága a polgári házasságnak, a polgári hatóság anyakönyvvezetésnek és a zsidó vallás reczepeziójának törvénynyé emelését, kormányelnöki székének elfoglalása alkalmával kiállításba helyezte: de tekintve a papság által megindított hazafiatlan, és helyenkint tisztességtelen ellenmozgalmat — mely a saját érdekéből, önző anyagi felfogásból kiindulva, meghamisítani törekszik

a közönség tulnyomó részének elvi álláspontját, — a község képviselőtestülete, mint a közönség tisztult felfogásának igaz és hamisítatlan tolmácsa, indittatva érezi magát a polgári házasság, polgári hatóság anyakönyvvezetés és a zsidó vallás reczepeziójának kiállításba helyezett törvénybe iktatása felett örömeinek e helyen is kifejezést adni. E közgyűlésben hozott határozattal a község képviselő-testülete hazafias tisztelettel kéri az ország törvényhozó testületét, hogy a felekezettek közötti béke állandósítását, a polgárok hitéletét között válaszfalak ledöntését célzó törvényeket mielőbb megalkotni és szentesíttetni méltóztatnék.

— **Változás a csanádi klérusban.** Desseffy Sándor csanadegyházmegyei püspök Krömer Miklós náköfalvi káplánt, ugyanezen minőségben Szent-Márton községbe helyezte át.

— **Lámpafény a Baross-parkban.** A község egy méltányos óhajának teljesítésével, a Baross-park világításának kérdésével foglalkozik egy bizottság a városházán. Az aradi légszuszvilágítási részvénytársulat már ajánlatot is tett e tárgyban és pedig olyan irányban, hogy Auer-féle lámpákkal rendezi be a világítást s a berendezés költségeire pedig — tekintettel a már letárgyalt és jóváhagyott költségeloirányzatra — elvár a jövő évig. A bizottság pártoló véleményét a legközelebbi közgyűlés elé fogja terjeszteni a tanács.

— **Nagy birtokvétel.** A br. Köni-gswarter Mór csabacsüdi uradalma, mely kitűnően kezelt első osztályú földbirtok, eladóvá tétetett, s a vevő konzorcium összeállításával Salacz Ferencz szarvasi takarékpénztári igazgató bizatott meg. Ugy látszik, a szarvasi gazdák alig vágtak bele a gr. Károlyi-féle birtokvásárlásba, már is új jelentékeny vétel útján akarják növelni a szarvasi birtokosság anyagi erejét, mi ha sikerülni fog, akkor a határbeli volt földesuri birtokok majdnem egészben a volt jobbágyak tulajdonába mennek át.

— **Égi riport.** Saját külön Flammarión Kamillünk márczius hó égi riportját következőleg állította össze: Márczius hóban a nap nő 1 óra 41 perczet, ugyanis 1-én kél reggel 6 óra 42 perczkor, nyugszik délután 5 óra 44 perczkor; 31-én kél reggel 5 óra 42 perczkor, nyugszik 6 óra 27 perczkor. A nap 20-án délelőtt 9 órakor a Kos jegyébe lép s ekkor lesz a tavasz kezdete s a tavasznapj-egyenlőségnek, vagyis a tavasziaequinoctiumnak ideje. Holdváltozások: holdtölte 2-án délután 5 óra 19 perczkor, utolsó negyed 10-én este 6 óra 30 perczkor, újhold 18-án reggel 5 óra 50 perczkor és első negyed 24-én este 10 óra 50 perczkor. Az időjárást a 100 éves naptár így jövendőli: Zord és szeles idővel kezdődik (?), 7—15-ig megint hidegebb lesz. 16-án szél és hó, 17—20 ig nappal enged, éjjel hideg, 23—28-ig szeles idő, onnan végig meglehetősen szép idő. A hónap kezdete nagyon is ellenkezik a 100 éves orakulummal.

— **Elvert háziur.** Csunya patália volt tegnap a Választó-utcában. A háztulajdonos, Valenta Antal megharagudott a lakójára s hamarosan a nyakára is költözött egy másik lakót. A méltatlanul zaklatott lakó felbőszült s a háziurat irgalmatlanul eldöngötte és csak azután hurczokodott ki. A patália utolsó jelenése még ezután következik a hatóság előtt.

— **Agyonütötte a tető.** Kraszkó János 15 éves csabai fia mint cseléd szolgált Vicin György gerendási tanyáján. Kedden este nyugalomra tért az üresen álló istállóba, melynek tetőzete az éj folyamán leszakadt és az alvó fiut agyonütötte. Csak reggel sikerült nagy nehezen holttestét a romok alól kivenni s hazaszállították Csabára szüleje lakására.

— **Jótekonyság.** Egy ismeretlen ur tegnap 4 frt 12 krt adományozott az aradi árvaházalpra a polgármesteri hivatalnál.

— **Bor-bíró.** Már ilyen állás is van. Mercezifalva község képviselőtestülete eszelte ki ezt az állást, mert a község kibérelte és házilag kezelteti az italmérsi jogot, s a községi kocsmá felszerelésére és az italok bevásárlására két községi „bor-bíró”-t alkalmazott, a kik az italmérsi jog jövedelméből lesznek fizetve. A „bor-bíró” urak már meg is kezdtek működésüket, a mennyiben 1000 frt áru

italokat vásároltak a község számára. Csak azután ok ne igyák meg az italok javát!

— **Országos vásárok.** E hónapban a következő községekben tartanak országos vásárokat: Dettán 18—19-én, Csákován 9—12-én, Fehértemplomban 6—8-án, Ujvidéken 18—20-án és Makón 11—12-én.

— **Vérés összeütközés vásárosok és csendőrök közt.** Szoboszlón Jenei Józsefnek, az odaváló vásári helypénzszedés bérlőjének nagyon sok baja volt a vásáros néppel, mert a lakosság a helypénzszedést ősi privilegiumokba ütközőnek találta. Ennek következtében tegnap délelőtt véres összeütközés támadt a vásáros nép és a csendőrök között. Jenei József ugyanis a csendőrséget vette igénybe a helypénzszedésnél, de minthogy a vásárosok fenyegető állást kezdtek elfoglalni, Fehér alkaptány két csendőrt küldött ki, hogy a rendet helyreállítsa. Ez azonban a vásárosokat még jobban fölingerelte. Bella nevű ember pálczával megütötte Serr a csendőrt, a szuronyát pedig megfogta, miközben az asszonyok folyton ellentállásra ösztökélték a férfiakat. A csendőrök többször szétoszlásra szólították fel a népet, de mikor a felszólítás eredménytelen maradt, az egyik csendőr löni akart, de a fegyvere csütörtököt mondott. Erre egy Wesselényi névű áldott állapotban levő asszony azt kiáltotta, hogy ne féljenek a vásárosok, mert a csendőrök csak vaktöltésekkel lövöldöznek. Erre a csendőrök újra lőttek. Wesselényi névű fejéntalálva rogyott össze. A csendőrök még kilencszer lőttek a feldühödt, kövel dobálózó népre miközben a városházához visszavonultak. Hérférfi és egy nő súlyos lövéseket kaptak. A sebesültek közül Farkas Mihály egy óra múlva meghalt. Czeglédi Imre jómódu gazda pedig délután halt meg a kapott seb következtében. Végre Singer őrsvezető tapintatos fellépése folytán a tömeg délfelé szétoszlott, de még mindig olyan fenyegetően viselkedik, hogy Bassó alispán Debreczenből száz katonát rendelt ki éjjelre s a vidéki csendőrséget is összevonta Szoboszlóra.

— **Egy fegyencszökési kísérlet.** Pálinkás János hét évi fegyházra ítelt fegyenc a minap a pestvidéki törvényszék fogházából, a hol jelenleg őrizet alatt van, meg akart szökni. A séta alkalmával sikerült neki eltűnnie. Ekkor fölment a padlásra, hol egy ajtóról két lakatot letörve, azon a helyen akart odébb állani, ahol négy év előtt Risztics bolgár betörő megszökött. A fogházőrök e közben észrevették eltűnését, keresésére indultak s épen akkor csípték el, amikor már majdnem szabad volt az út előtte.

— **Macskazene egy szerkesztőségnek.** A Sorbonne-e diákjai, megsokallva a szépművészetekről prelegáló tanárnak az előadást látogató vendégkölygek iránt tanúsított túlságos figyelmét, tüntettek az első padokat folyvást elfoglaló kölygek ellen, akik így végre kénytelenek voltak az előadásokról elmaradni, vagy legalább is lemondani arról, hogy a diákok csupa udvariasságból nekik engedjék át az első padsorokat. Most ennek a dolognak különös folytatása volt. A La Nation című hetilap ugyanis cikket irt az esetről s Larrounet tanárnak pártját fogva, kikelt a diákok ellen. A felháborodott tanulók tegnap éjjel kimentek a Montmartre negyedbe s a La Nation szerkesztősége előtt szörnyű lármát csaptak. De ezzel még nem elégedtek meg, hanem betörték a szerkesztőségbe s ott mindent összezestek. A rendőség a főzinkosokat elfogta. Hanem azért Larrounet tanár mégis kénytelen a diákok jogos kivánságának engedni.

— **Pályázatok.** A rimaszombati m. kir. pénzügyigazgatóságnál II. oszt. pénzügyi fogalmazói állás 2 h. a. — A tapolczai m. kir. adóhivatalnál VI. oszt. adótisztii állás 2 h. a. — Ujvidéken közbizományi állatorvosi állás 2 h. a. — A letenyi m. kir. adóhivatalnál III. oszt. adóhivatali ellenőri állás 2 h. a. — A b. csabai kir. jbiróságánál albírói állás 2 h. a.

— **Apró hírek.** Radnán Sis Pável vezetett sertése több ebet megmart. — Mokrin-

Ban mult hó 26-án Iszakovics Milán istállója összedült s Tatics Dusan kocsiát maga alá temette. A szerencsétlen kocsi holtan huzták ki a romok alól. — Oroszországban február 22-én a befagyott Dnjeperen parasztlakadalmások hajtották át a kocsival. Az egyik kocsi leszakadt s 15 ember a hullámokban lelte halálát. — Dolholuki faluban (Galicia) egy Zarembo nevű parasztember agyonütötte kedvesének férjét. Ugy a gyilkost, mint a szeretőjét letartóztatták. — A Tangaszigetek királya, I. György Touboon, egy auklandi távirat szerint influenzában meghalt. — Stadl és Paal stájer városokban tegnapelőtt délelőtt földrengés volt. — A Pasteur-intézetben február 15-étől e hó elsejéig 28 új beteget vettek föl, gyógyulva pedig 17-et bocsátottak el.

Hymen.

Krausz Bernát helybeli lakos jegyet váltott Aradon Fried Róza kisasszonnyal.

Sarkadi Viktor kétegyházi fiatal vendég-lős eljegyezte Singer Ignác, a csabai fogyasztási adóhivatal tisztviselőjének szép leányát, Paula kisasszonyt.

Neumann Lajos nagylaki kereskedő eljegyezte Nagylakon Balázs Ilonka tanítónőt.

Egyletek, Társulatok.

— A Kölcsey-dalkör összes működő tagjai felkéretnek márczius hó 3-án a rendes próbaidőre kivétel nélkül megjelenni. A dalkör elnöke.

— A Kölcsei-egyesület szombaton, márczius hó 4-én délután 5 órakor saját helyiségében választmányi ülést tart, melynek egyedüli tárgya a szabadságharczi ereklyemúzeumnak az ez évi márczius 15-én való megnyitásának megbeszélése és ennek következtében hozandó határozat. Arad, 1893. márcz. 2. Szöllősi Károly, titkár.

Színház.

A színház műsora:

Márczius 3. (Péntek) A szultán, operette.
Márczius 4. (Szombat) Barna Izsó jutalomjátéka: Paradicsom, új operette; A rezervista álma, nagy zenemű; Fal tövében, vígjáték és Varázshegedű, operette.

Két szerelem.

— Harasztli Hermin jutalomjátéka. —

Csiky Gergely utolsó művét láttuk az este Harasztli Hermin jóvoltából, ki nemes ambícióval sarkalva azon volt, hogy jutalomjátéka alkalmával a nagy koszorú sokat emlegetett szomorujátékát mutassa be az aradi közönségnek, melyet a többi jutalmazott először lépre vitt már ugyanis a feneirodalom műsorából nemes izléssel kiválasztott hitványságokkal. Már csak ezért is nagy elismeréssel tartozunk és adózunk a jeles színésznőnek.

A mi a szomorujátékot illeti, arról mai tárcánkban kimerítő ismertetést hozunk, itt tehát csak a külsőségeket konstatáljuk és első sorban azt, hogy daczára a fővárosi sajtó indokolatlan hidegségének, melylyel a „Két szerelem” premierjét kísérte: az aradi közönség meglegedetten távozott a színházból, különösen az első felvonás után sokat tapsolt, mindvégig érdeklődéssel kísérte a bonyolalmat, s ez az érdeklődés még a lanyhább, kissé fárasztó jeleneteknél sem csökkent.

A szerepek jó kezekben voltak, kivált a nőszerepek. Harasztly Hermin (Judith) kiléptekor zajos tapsviharral fogadták s egész virágerdőt nyújtottak fel neki koszoruban és csokorban, melyhez egyéb ajándéktárgyak is bőven járultak. Sőt a második felvonásban is kapott egy elkésett, de annál remekebb, hosszú szalagos fehér koszorút. Harasztli maga volt a festet öltött szerelem, féltékenység és gyűlölet. A második felvonásban szavaltának erejével és helyes színezéseivel tünt ki, melyért nyílt színen kapott tapsokat. Szenvedélyes szerepének egész hatását művészettel sknázta ki s felvonás végeken többször hívták lámpák elé.

A rányai Bella (Teréz) a női szenvedés, kétségbeesés és lemondás igaz hangját sokszor megszólaltatta, kivált az első felvonásban. Ő is aratott nyílt jelenetben tapsot. A második felvonásban több melegséget, több bensőséget szerettünk volna alakításában látni.

Pethes (Miklós) jól megállta helyét, némely jelenetben tulzott fagyosság ömlött el alakításán, de ennek daczára akceptálható. Vedress (Ruber Mihály) kitünően játszott, Góth (Gál Sándor), Follinuszné (Agnes), Czirk R. (Anna), Bónis (Jusztin), stb. s kivált a kis Takács Jolán (Piroska) jól mozogtak a keretben. Ez utóbbi megmutatta, hogy többet ér, mint bármelyik segéd-színész, daczára, hogy őt még nem emelték ki a karból.

A színház — néhány másodemeleti páholytól eltekintve — egészen megtelt.

Táviratok.

A képviselőház ülése.

Budapest, márczius 2. (Saját tudósítónk távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósítónk a következőket sürgönyzi:

Terényi Lajos a vízszabályozás számára nagyobb kölcsönt sürgetett.

Horváth Gyula szintén a vízszabályozásról szólott.

Desseffy czáfolata.

Budapest, márcz. 2. (Saj. tud. táv.)

A püspöki konferenciában Meszlényi és Desseffy hazafias opponálásáról hozott hírek általános érdeklődést keltettek. Desseffy azonban e híreket a Nemzet mai lapjában már megczáfolja. Ennek daczára általában beszélnek, hogy Meszlényi és Desseffy s még két más püspök állást foglalt Vasváry tulságos katholicus álláspontja ellen.

A püspöki konferencia.

Budapest, márcz. 2. (Saját tud. táv.)

A mai konferencia befejezte a kormányhoz intézendő emlék-iratot, most már csak a püspökök aláírásai hiányzanak. A recepciónál utólag eltértek a mozaismus bonczolásától. A recepciót illetőleg az áttérést azért mondják lehetetlennek, mert a keresztység nyomát a lélekről mi sem törölheti. Legföllebb a zsidó vallásról a keresztényre való áttérés szabályozható. Viszont nincs szabályozni való. A vallásszabadságot csak addig helyeslik, hogy vallása miatt senki üldözhető ne legyen, ha bevett telekezethez tartozik. A polgári házasság ellen a házasság szentséges jellegének felbonthatlansági hitelvét hozzák fel, végül a néhai Andrássy Gyula kijelentését, hogy a polgári házasság külföldön is, nálunk is lehetetlen. Holnap megkezdik a kongrua tárgyalását.

Egyházpolitika és az Ugron-párt.

Budapest, márcz. 2. (Saj. tud. táv.)

Az Ugron-párt a kulturvita elején indítványozza, hogy a kormány egyházpolitikai programját vegyék le a napirendről.

A függetlenségi párt vizsgálja.

Budapest, márcz. 2. (Saját tud. táv.)

A függetlenségi párt meghasonlása teljes, bár a pártnak közelebről hozandó határozata ez ellen fog bizonyítani. Eötös és Polonyi csunyan összekaptak, csak a látszat kedvéért állapodtak meg olyan határozatban, mely a párt meghasonlását takargatja. A villongás kitör előbb-utóbb, mert Polonyi nem tudja tünni Eötös vezérségét.

A katonai javaslat.

Berlin, márczius 2. (Saj. tud. távirata.)

A katonai javaslat husvét és pünkösöd

között törvényerőre fogemelkedni.

Kitüntetett vállalkozó.

Philippopel, márcz. 2. (Saj. tud. táv.)

A philippopeli kiállítás magyar bizottsága Neuschloss Ödön és Marcelle c y n e k, mint a magyar pavillon tervezőjének és építőjének, azon körültekintő és gondos munkásságáért, melylyel előre nem látott nehéz, mondhatni válságos körülmények között felelt meg kötelezettségének, írásbelileg köszönetet mondott és ez alkalomból konstatálta, hogy az épületnek izléses kiállítása nagy mértékben járult a magyar osztály által elért sikerhez.

Az árvíz.

London, márcz. 2. (Saj. tud. távirata.)

A Themse Windsor mellett átlépte medrét és elárasztotta a szomszédos városrészeket.

Ismail basa Londonban.

London, márcz. 2. (Saj. tud. táv.)

A Daily Chronicle szerint Ismail basa, a volt khedive, Londonba utazott, hogy Abbas basa ügyeit rendezze.

A tangánika expedíció.

Róma, márczius 2. (Saját tud. táv.)

A római propaganda 50,000 frcot jegyzett a brüsszeli tangánika expedíció javára.

Rendetlenségek egy banknál.

Róma, márczius 2. (Saját tud. táv.)

Hire jár, hogy a szicíliai banknál több jegy van forgalomban, mint amennyi törvényesen meg volt engedve. Az ügyet szóba fogják hozni a kamarában.

A Panama-botrány.

Páris, márcz. 2. (Saj. tud. táv.)

Az intransigeant közli 10 hírlapíró nevét, kik Floquet utasítására Panama-pénzeket kaptak. Ezek: Canissa (Páris) 75,000 frc. Simon Viktor és Simon Henrik egyenkint 75,000 frc. Simon G. 50,000 frc és Pappeton 25,000 frc.

Minisztertanács.

Madrid, márcz. 2. (Saját tud. távirata.)

A tegnap este megtartott minisztertanács a hadügyi költségvetéssel foglalkozott, mely alkalommal 7 milliónyi megtakarítást eszközölték. A minisztertanács azonkívül elhatározta, hogy a katonai kerületek átváltoztatásával 7 nagy hadtestet szerveznek.

Megugrott sikkasztó.

Sonthampton, márcz. 2. (Saját tud. táv.)

A titkos rendőrség szemmel kíséri az indulóban levő gőzőseket, hogy egy sikkasztót, ki 50,000 font sterlinggel megszökött, kézrekerítsen.

Közgazdaság.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara teljes ülése.

— Márczius 2. —

Grünwald Ferencz elnöklet e alatt jelen voltak Bing Vilmos, ifj. Kristyó János, Hann Alajos, Müller József, Lustig Adolf, Probst Ferencz, Dobiaschi József, Heinz Gabor, Magyar Ferencz, Mihalik József beltagok, — Dobosy János kültag Merőberényből, dr Gaál Jenő titkár és dr Marschall Lajos m. titkár.

Elnök a gyűlést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére Dobiaschi József, ifj.

Kristyóry János és Magyar Ferencz tagokat kéri fel, ezután a titkár tesz jelentést az iroda tevékenysége és ügyforgalmáról, mely szerint az utolsó teljes ülés óta összesen 700 ügyirat érkezett a kamarához, melyek a teljes ülésnek fenn tartottak kivételével mind elintéztetést nyertek. Kam. illeték fejében 1895 frt 11 kr folyt be.

A titkári jelentés tudomásul vétetvén, a napirend során mindenekelőtt az elnökség tett jelentést több elintéztetett ügyről. Jelestül egy aradi iparosnak, ki az által, hogy egy gépe vasuti szállítás közben elveszett, válságos helyzetbe került, mert elvállalt szállítási kötelezettségeinek eleget tenni nem volt képes — a kamara kártérítés fejében a vasuttól 1500 frtot és az országos ipari és kereskedelmi alaptól 500 frtnyi 3százalékos kölcsönt eszközölt ki.

A gyulai bóranyag beszerzése szövetkezet a kereskedelmügyi m. kir. miniszterhez 6000 frtnyi kölcsön engedélyezéseért folyamodván, az eziránt a kamaránál kiadott kérvény pártoló véleménynyel terjesztetett fel.

Domány József bornyakereskedő a szerbiai borkivitel akadályainak elhárítása tárgyában egy újabb beadványt intézve a kamarához, az elnökség azt eredeti okmányokkal felszerelve, melyekből a szerbiai vámközegek zaklatására irányuló eljárása világosan kitetszik, azzal terjesztette fel a keresk. miniszter urhoz, hogy ez ügyben diplomáciai uton tegyen erélyes lépéseket.

Kohn Zsigmond beltag kérelme folytán az elnökség táviratot intézett a m. kir. államvasutak igazgatóságához a végből, hogy a piski-petrozsényi szárnyvonal állomásairól Morvaországba és Sziléziába szánt gabona-küldeményeket Marcheggen át rovatolva lehessen feladni. Az igazgatóság ezen kérelemnek azonnal helyt is adott.

A teljes ülés az elnöki jelentést helyeslőleg tudomásul vette s a kereskedelmügyi m. kir. miniszter urnak köszönetét fejezte ki, a miért egy aradi iparosnak olcsó kamatu kölcsönt engedélyezett, egyuttal ifj. Kristyóry János indítványára elismerését fejezte ki a titkárnak szives és sikeres közbejárásáért.

Tudomásul vétetett ezután a keresk. miniszter ur leirata, melylyel a kamarának a Baross-szoborra 200 frtot felajánló határozatát jóváhagyta; — a megszavazott 200 frt egyzersmind a pénztárból kiutalványoztatott.

Pusztá-Földvár község kérvényét pénteki napon heti vásár tarthatása iránt a teljes ülés teljesítendőnek véleményezte, ellenben Körös-Ladány község kérelmére nézve, hogy az országos vásárokat két napon át tarthassa, a békésvármegyei kül- és beltagok véleményének előzetes meghallgatása rendeltetett el.

A keresk. miniszter leirata, melylyel véleményezés végett leküldte Nürnberg Antal aradi agyagiparosnak 1200 frt kölcsön iránti kérvényét, — tárgytalanná vált, miután nevezett kijelentette, hogy a kölcsönre többé nem reflektál és ezért kérvényét visszavonja.

Aradmegye alispánjának megkeresése folytán a teljes ülés javasolja, hogy Stámf György aradi kereskedőt az iparhatósági megbízotti tiszt alól mentse fel.

A kondorosi ipartestület alapszabályai a törvényes kellékeknek mindenben megfelelően, a teljes ülés azokat jóváhagyásra ajánló véleménynyel származtatta vissza Békésmegye alispánjához.

Déva város polgármestere ugyancsak véleményezés végett áttette az ottani ipartestületi betegsegélyező pénztár alapszabályait. Az iroda az alapszabályokat átvizsgálván, azoknak több rendelkezését az 1891. XIV. t.-cikkbe ütközőnek találta. A teljes ülés csak a kifogásolt rendelkezések megfelelő módosítása után ajánlja az alapszabályokat jóváhagyásra.

Az aradi kereskedelmi testület megkeresése folytán elhatározta a teljes ülés, miszerint feliratot intléz a miniszteriumhoz, a bagatell törvény oly értelmű módosítása iránt, hogy a hitelező kereskedő v. iparos adását saját üzleti telepére illetékes bíróság előtt perelhesse.

Ezzel az előre kitűzött napirend letárgyalva éven, felvételét még Mezőberény békésmegyei község kérelme, melyben pártolni kéri a keresk. miniszteriumnál azon felterjesztését, hogy országos vásárait, mint eddig, jövőre is két napig tarthassa és pedig szombaton az állatvásárt, vasárnap pedig a kirakodó vásárt. A teljes ülés Mezőberény

orsz. vásárain kifejlődni szokott nagy forgalomra való tekintettel a kérelmet pártolni határozta.

A titkár indítványára határozatba ment még, hogy a kerületbeli iparhatóságok és ipartestületek felkértenek, miszerint az iparos munkások vasárnapi oktatásáról lehetőleg gondoskodjanak.

Ugyancsak a titkár indítványozta, hogy a kézi ügyességnek az iskolákban taníttatása érdekében indítson a kamara mozgalmat és különösen kérje a miniszter urat, hogy Guttenberg Pál tanárt, ki ez ügy tanulmányozása végett Svédországba volt kiküldve, rendelje le Aradra.

Végül ifj. Kristyóry János kam. tag indítványára elhatározta a teljes ülés, hogy a kamarai irodába a telefont bevezetteti. — Több tárgy nem lévén, az ülés véget ért.

Aradi pénzüzetek forgalmi kimutatásai.

Az aradmegyei takarékpénztár forgalmi kimutatása 1893. feb. haváról.

I. Betételek.	
Álladék mult hó végén	frt 4.074,199.08
Betételek folyó hóban	259,044.36
Összesen	frt 4.324,243.39
Visszafizetések mult hóban	256,163.5*
Álladék folyó hó végén	frt 4.068,079.85
II. Leszámított.	
Váltótárca-álladék mult hó végén	frt 2.399,811.62
Leszámított váltók folyó hóban	574,254.82
Összesen	frt 2.974,066.44
Bejárt váltók mult hóban	559,538.24
Váltótárca-álladék folyó hó végén	frt 2.414,528.20
III. Előlegezeket kézi zálogokra.	
Álladék mult hó végén	frt 1.652,497.66
Előlegeztetett folyó hóban	507,242.18
Összesen	frt 2.159,739.84
Bejárt előlegek mult hóban	478,767.35
Álladék folyó hó végén	frt 1.680,972.49
IV. Jelzálogos kölcsönök.	
Álladék mult hó végén	frt 714,996.24
Előlegeztetett folyó hóban	7,200.—
Összesen	frt 722,196.24
Törlesztetett mult hóban	25,095.—
Álladék folyó hó végén	frt 697,101.24
V. Pénztárforgalom.	
Álladék mult hó végén	frt 43,293.35
Bevételek folyó hóban	1,612,411.38
Összesen	frt 1,655,704.73
Kiadások mult hóban	1,586,987.48
Pénztári álladék folyó hó végén	frt 68,717.25

Arad, 1893. márcz. 1.

Az igazgatóság.

Az aradi ipar- és népbank forgalmi kimutatása 1893. évi február hóra.

Takarékpénztári betételek:	
Betét-maradvány mult hó végéről	frt 1.480,736.49
Folyó hóban betét	287,253.31
Összesen	frt 1,767,989.80
Visszafizetett betét folyó hóban	220,099.88
Betét-maradvány folyó hó végével	frt 1,547,889.92
Váltótárca:	
Álladék mult hó végével	frt 508,205.68
Leszámított folyó hóban	369,469.09
Összesen	frt 877,674.77
Beváltott és forgatott	355,439.02
Marad tárcza-álladék f. hó végével	frt 520,235.75
Aradi hitel-egylet:	
Álladék mult hó végével	frt 230,381.19
Folyó hóban adott kölcsönök	4,903.—
Összesen	frt 235,284.19
Törlesztetett folyó hóban	7,254.—
Álladék folyó hó végével	frt 228,030.19
Előlegek kézzizlogra:	
Álladék mult hó végével	frt 983,661.17
Folyó hóban új előleg adatott	226,653.96
Összesen	frt 1,210,315.13
Ebből visszafizetett folyó hóban	144,908.01
Álladék folyó hó végével	frt 1,065,407.12
Jelzálog-kölcsönök:	
Álladék mult hó végével	frt 370,108.68
Új előleg folyó hóban	4,680.—
Összesen	frt 374,788.68
Visszafizetett folyó hóban	1,088.87
Álladék folyó hó végével	frt 373,699.81
Pénztár:	
Maradvány mult hó végével	frt 26,820.01
Bevétel folyó hóban	1,565,569.01
Bevétel összesen	frt 1,592,389.02
Kiadás folyó hóban	1,539,095.77
Pénztármaradvány folyó hó végével	frt 53,293.25

Arad, 1893. febr. 28-án.

Az igazgatóság.

— A magyar vöröskereszt egyleti sorsjegyek 31. sorsolása márczius 1-én volt A tör-

lesztési huzásban a következő hat számot huzták ki: 1667 3595 4132 6857 7115 és 7881. — E hat sorozatban foglalt 600 sorsjegyet egyenkint 6 frttal beváltják. Nyereménynyel huzattak, még pedig: 26000 frtot nyert 7620 sorozat 11 szám. 2000 frtot nyert 6007. sorozat 69. szám; 1,000—1,000 forintot nyert 6,007—26, 5,623—53. 500—500 forintot nyert 3,745—48, 4,401—88, 4,537—30, 6,571—72 és 7,648—93. 100—100 forintot nyertek 461—99, 1,722—42, 2,196—48, 2,418—14, 3,943—34, 4,270—71, 4,461—40, 4,973—89, 5,935—19, 7,625—21.

— A bazilika-sorsjegyek XVI. huzása most történt meg, mely alkalommal a törlesztési huzásban a következő hat sorozatszámot huzták ki mindnekelelt: 54, 951, 2,235, 4,505, 6,392, 7,610. E sorozatban foglalt 600 sorsjegy mindenike 6 frtot nyert. A nyereményhuzásban a főnyereményt 20,000 frttal a 7,302 sorozat, 96 nyerőszáma nyerte. Ezer forintot nyert az 5,259 sor. 27. sz. sorsjegy. 500—500 frtot nyertek: 5,730—84, 7,524—44. — 100—100 forintot nyertek: 1,218—48, 1,853—61, 2,219—75, 2,847—55, 2,998—16, 3,141—46, 3,909—67, 4,004—27, 6,041—96, 7,529—43. 50—50 forintot nyertek: 441—37, 496—84, 517—41, 1,069—11, 1,338—43, 1,769—59, 2,032—61, 2,130—44, 2,135—97, 2,241—73, 2,844—30, 3,360—50, 4,163—3, 4,446—85, 5,109—42, 5,376—98, 5,681—32, 5,876—42, 5,939—60, 6,196—21, 6,913—78, 6,094—12, 7,203—60, 7,572—79, 7,990—45. 25—25 frtot nyertek: 6—8, 163—5, 188—11, 354—37, 601—72, 672—49, 716—37, 862—33, 944—71, 980—46, 1145—51, 1194—81, 1267—07, 1377—93, 1519—43, 2029—5, 2177—52, 2400—59, 2556—15, 2556—41, 2559—74, 2615—66, 2633—64, 2776—74, 2887—61, 3152—36, 3322—38, 3466—87, 4056—86, 4268—4, 4279—8, 4324—78, 4355—40, 4363—10, 4553—60, 5100—53, 5337—60, 5352—67, 5566—61, 5801—74, 5941—70, 6222—42, 6759—82, 7292—97, 7424—60, 7509—63, 7523—31, 7626—100 és 7644—87.

— Az 1864 államsorsjegyek nyereményhuzásánál, mint Bécsből táviratczák, a főnyereményt a 3498 sorsz. 68. sz. sorsjegy nyerte; 20,000 frtot nyert a 2723. sorsz. 19. sz. sorsjegy; 10,000 frtot nyert a 3727. sorsz. 9. sz. sorsjegy; ötöt ezer frtot nyertek a 3616. sorsz. 88. sz. és 3792. sorsz. 12. számú sorsjegyek. Kihuzták továbbá a következő sorozatszámokat: 29 116 397 845 1032 1168 1278 1428 1450 1524 2435 2469 2529 2550 2592 2610 2649 3266 3348 3395 3538 3833.

Szeszüzlet.

— Márczius 2. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 50.—, kicsinyben 50.50 hordó nélkül, per 100 liter %, be'értve 35 frt fogyasztási adót.

Aradvárosi

színház.

Évadbérlet
149. szám.Havibérlet
24. szám.

Pénteken, 1893. évi márczius hó 3-án:

A szultán.

Eredeti operette 3 felvonásban. Irta és zenéjét szerzette: Verő György.

S Z E M É L Y E K:

Szelim, szultán	Margó Z.
Bimbasi, basa	Sziklay.
Bülbül, basa	Sz. Németh.
Kaftán, basa	Szarvasy.
Ali, fő eunuch	Nyilasy.
De Forain Gaston, francia követ	Gergely.
Roxelane, az unokahuga	Somlóné.
Dólia, görög leány	Kézdý J.
Adelgunda, thuringiai leány	Czirok R.
Fatime, rabnő	Márkus I.
Bomardina	Ajtainé.

Kezdeté 7 órakor.

Idegenek névsora Aradon.

— Márczius 2. —

Fehér Kereszt szálloda: Weisz Hugó magánzó, Temesvár. Bleier József magánzó és neje, Főlegyháza. Hornung J. kereskedő, Temesvár. Seidner N. magánzó, Pankota. Mantukits S. magánzó, Negatin. Ormos Dezső magánzó, Budapest. Kis Ferencz birtokos, Kapora.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak alóli igazgatósága az 1893. év folyamán összegyűlő és nélkülözhetővé váló különböző ócska anyagokat (sínek és fémművek kivételével) értékesíteni óhajtván, ezek eladására céljából nyilvános pályázatot hirdet. Az átengedett anyagok árvele és eltávolítása tekintetében az alább idézett feltételek irányadók, de a folyó évi november végéig összegyűlendő anyagok feltétel nélkül december hó 25-ike előtt, a december hóban összegyűlendő pedig a következő év január hó 25-ig átveendő s eltávolítandók.

A pályázni kívánók kéretnek, hogy 50 kros magyar bélyeggel ellátott ajánlataikat a magy. kir. államvasutak igazgatóságának anyag és leltár beszerzési szakosztályához (VI. Andrassy-ut 73. II. em. 43. ajtó) a következő címmel: „Ajánlat ócska anyagok megvételére 15,201/93 számhoz” 1893. márczius hó 10-ik napjának déli 12 óráig benyújtani sziveskedjenek.

Az ajánlattevő magára nézve is kötelezőnek elismeri az ócska anyagok eladására vonatkozó és 129,381/91 szám alatt fennálló feltételeinket, melyeket aláírásával ellátva okvetlenül ajánlatához csatolni tartozik.

Ezen feltételek nyomtatványtárunknál példányonként 15 krral megszerezhetők. Az ócska anyagok részletes kimutatása anyag és leltár beszerzési szakosztályunkban kapható.

Bánatpénz képen a megvenni szándékolt mennyiség és az ezért felajánlott egység ár szerint kiszámított értékösszeg 5,0%-a az ajánlat benyújtására kitűzött határnap előtt egy nappal déli 12 óráig készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban fopénztárunknál leteendő.

Bánatpénz vagy a fentidézett aláirt feltételek nélkül, ugyszintén elégtelen bánatpénzzel, vagy elkésve beérkező ajánlatok vagy olyanok, melyek a feltételektől eltérnek, valamint pótajánlatok figyelembe vétetni nem fognak, ugyszintén olyanok sem, melyekben javítások vagy vakarások fordulnak elő.

Az ajánlatban határozottan kiteendő, azon m. kir. államvasuti állomás, a melyen az ajánlattevő az ócska anyagokat átvenni kívánja, továbbá az ajánlati ár számokkal és betűkkel olvashatóan kiteendő.

Az ócska anyagoknak esetleges csomagolási költségeit a vevő cég tartozik viselni.

Az ajánlattevő ajánlatával a pályázat eredményének eldöntéséig kötelezettségben marad ezt: tehát időközben vissza nem vonhatja.

Az ajánlatok tetszés szerinti részmenyiségre szólhatnak, de a m. kir. államvasutak igazgatósága is fentartja magának azon jogot hogy tetszés szerinti részmenyiséget engedhessen át, melyet ajánló — ha csak az ellenkezőt ki nem kötötte — elfogadni köteles.

A m. kir. államvasutak igazgatósága fentartja továbbá magának a jogot, hogy az ajánlatok közt tekintett nélkül az ajánlott árakra szabadon választhasson s hogy végre a cél elérésére másféle intézkedéseket is tehessen.

Budapest, 1893. január hóban.

115. 3-3.

Az igazgatóság.

171602.

M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak budapesti északi főmühely telepén lévő munkásvendéglőnek és vendéglői lakásnak f. 1893. évi május hó 1-től számított három évre leendő bérbeadására ezenel nyilvános pályázat hirdetik.

Az említett mühely telepen körülbelül 1400 munkás dolgozik, és a vendéglői helyiségek a szükséges berendezési tárgyakkal a m. kir. államvasutak igazgatósága által vannak berendezve.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a vendéglői bérloje által az északi főmühely munkásainak, a kiszolgáltatók étel és italok fejében az északi főmühelyfőnökség utalványozása alapján nyújtott hitelnek megfelelő összeget, — mely azonban munkásonként és félhavonként 5 frtnál nagyobb összegre nem rughat, — az érvényben lévő szabályzatok szerint a munkások keresetéből a bérlo részére minden hó 1-én és 15-én hivatalból levonhatja.

A feltételek, melyek mellett az említett helyiségek bére adatnak, a pályázati határidőig naponként az igazgatóság mühelyi szakosztályá-

ban (Andrassy-ut 75. sz. III. em. 8.) és a máv. budapesti északi főmühely főnökségénél (kőbányai út) ingyen átvehető, vagy ugyanezen helyekről posta útján is megszerezhetők.

Az ajánlatok lepecsételve és „Ajánlat a 171602/92 számhoz az északi főmühelyi vendéglői bérbevitelére” 1893. évi márczius hó 10-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak igazgatóságának mühelyi szakosztályában átadandók, vagy oda posta útján megküldendők. Az ajánlatokhoz ajánlattevő a feltételek egy példányát kellően kitöltve tartozik csatolni. A csatolt feltételek ajánlattevő által két tanu előttemezése mellett irandók alá akként, hogy ajánlattevő aláírása előtt azt is kijelentse, miszerint a feltételeket mindenképen elfogadja.

Bánatpénzképen 500 frt készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb 1893. évi márczius hó 9-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak fopénztáránál leteendő. Az ajánlatban ennek megtörténte megemlítendő, de a letéti jegy nem csatolandó.

Nem kellően kiállított ajánlatok, vagy olyanok, melyek a kitűzött határidő lejártá után érkeznek, vagy végre azok, melyekre nézve a bánatpénz nem tétetett le, figyelembe nem vétetnek.

Minden ajánlattevő ajánlatával a pályázat eldöntéséig kötelezettségben marad; az igazgatóság fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közt minden megszorítás nélkül tetszése szerint szabadon választhasson, esetleg ujabbi ajánlati tárgyalást hirdethessen.

Budapest, 1893. február 3.

Az igazgatóság.

M. kir. államvasutak miskolci üzletvezetősége

1401 | 893. sz.

63 3-3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Szerencs állomásán, az 1893. évi július hó 1-től megüresedő vendéglői üzletnek ugyanazon időponttól számított három évi időtartamra leendő bérlete iránt, azaz 1896. évi július hó 1-ső napjáig, ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdetik.

Az 50 kros bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak Szerencs állomásán lévő vendéglői üzletre 1401. számhoz” ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nem különben a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok, az 1893. évi április hó 15-ik napja déli 12 óráig a m. kir. államvasutak miskolci üzletvezetősége titkári hivatalához — posta útján téríti vevény mellett — nyújtandók be. Bánatpénz fejében pedig 100 frt, azaz egyszáz o. é. forint készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban, a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál Miskolczon az 1893. évi április hó 14-ik napja déli 12 óráig leteendő.

A vendéglői bérletére vonatkozó feltételek, a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és keresk. osztályában (II. emelet) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmökben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak miskolci üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon választhasson.

Miskolcz, 1893. január 18-án.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége.

1474. sz.

117 3-3

Pályázati hirdetmény

sósav, horganyhulladék és talpjelzőszegek szállítására.

A nagyváradi talpfatelítő telep részére 1893. évi Márczius hó 20-tól 1893. évi Szeptember hó végeig.

1930 g (100 kgm.) sósavra
194 ezer darab horgonyzott talpfajelzőszegre és

480 g (100 kgm.) horganyhulladéokra
lévén szükség, ezen mennyiségek szállításának biztosítása céljából ezennel nyilvános pályázat hirdetik

Szállító köteles ha kívánatik a neki átengedett mennyiség 25 százalékaival többet is az

ajánlati egység árral szállítani, mely kívánalomról azonban szállító az üzletvezetőség által még Junius hó vége előtt fog értesítettetni.

A szállítás a magyar kir. államvasutak részére érvényben lévő 128381 | 91 sz. alatt kiadott általános anyag szállítási feltételek és a jelen kiírás alkalmával 1474. sz. a. szerkesztett pályázati feltételek szerint eszközözendő.

A fentemlített szállítási feltételek a magyar kir. államvasutak összes üzletvezetőségénél naponta megtekinthetők, vagy posta útján a magyar kir. államvasutak budapesti nyomtatványtártól 25 kr. vételár lefizetése mellett megszerezhetők.

Ajánlati minták és az 1474 | 93. számú pályázati feltételek a magyar kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségénél díjmentesen kaphatók vagy onnan posta útján kérhetők.

Mindegyik ajánlattevőtől feltételeztetik, hogy a fennebb említett feltételeket ismeri, és azokat egész terjedelmében elfogadja. Az ajánlati mintán a szállítandó anyagok gyártási helye kitüntetendő. Az egészégi ár az ajánlati mintán látható egység szerint minden anyagnál külön-külön számokkal és betűkkel kiteendő. Az 50 krajczáros magyar bélyeggel ellátott és bepecsételt ajánlatok következő külcimmal:

„Magyar kir. államvasutak üzletvezetőségének Kolozsvárt.”

„Ajánlat talpfatelítő anyagok szállítására 1474 | 93 számhoz.”

1893 évi Márczius hó 15-én délelőtti 11 óráig a kolozsvári üzletvezetőség anyag és leltár beszerzés osztályához benyújtandók vagy posta útján beküldendők. Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének 5 százaléka készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban f. évi Márczius hó 14-dikén déli 12 óráig a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál leteendő.

Az ajánlatot az egyes anyagok egész kiírott mennyiségére vagy annak tetszés szerinti részletére lehet tenni.

A magyar kir. államvasutak részére határozottan fentartatik a jog, hogy az ajánlatok közt minden tekintet nélkül az árra és feltételekre szabadon választhasson, továbbá hogy az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti részmenyiség szállítását is átengedhesse az esetben, ha az ajánlat világosan nem az egész mennyiség szállításának elnyerése s kikötése mellett tételt és végre, hogy a cél elérésére bármily más irányú intézkedést is tehessen.

Egyidejűleg fentartja magának az üzletvezetőség azon jogot is, hogy addig is mig az ajánlatok fölött döntőleg határozná, egyes ajánlkozónál az ajánlati árak mellett megrendeléseket tehessen.

Az illető ajánlkozók ezen megrendeléseket teljesíteni köteleztetnek anélkül, hogy ebből folyólag valamely szállításnak végleges átengedését követelhetnék.

Kolozsvár, 1893 évi február hóban.

Az üzletvezetőség.

178528 sz M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Osztr.-magyar és nyugot-magyar osztrák vasuti kötelek.

(Dijszámítás Ó-Buda-filutorigát állomással való forgalomban.)

1893-ik évi február hó 1-től kezdve az egyrészt Ó-Buda filatorigát állomás más részt az osztrák-magyar vasuti kötelek díjszabás 1892. évi Augustus 1-től érvényes III. rész 1 füzetében (gabona díjszabás) és a nyugot magyar osztr. vasuti kötelek díjszabás 1891. évi január hó 1-től érvényes II. rész 4 füzetében (osztály-áru díjszabás Bécsessel való forgalomban) foglalt osztr. állomásokkal való forgalomban az ezen díjszabásokban Budapest-déli vasut állomásra nézve fennálló díjtételek nyernek alkalmazást.

Egyidejűleg a vasuti és közlekedési közlöny 1892-ik évi szeptember hó 4-én kelt 107-ik számában foglalt 119124 C I. alatti hirdetmény határozmányai a fent megnevezett viszonylatokat illetőleg hatályon kívül helyeztetnek.

Budapest, 1893. Január hóban.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

66. 3-2.

Hirdetmény.

A nagym. mk. földmívelésügyi Miniszterium 31060/892. sz. a. a forgalomba hozott kisebb élő állatokkal való bánásmód szabályozása tárgyában a következő rendeletet bocsájtotta ki.

1.) Kettőnél több borjút, juhot, bányt kecskét, malacot, s a kisebb szárnyasokból négy párnál többet össze kötött lábakkal akár köz, akár magán fogyasztás, illetőleg használat céljából szállítani, vagy vinni, s mindezen állatokat tükintet nélkül a mennyiségre ily állapotban bármilyen célra tartani tilos.

A marhavásárra vitt borjúk, és bányok lábai azonban azon idő alatt még a vásár tart, s a mérlegelés eszközöltetik legalább 5 cm. szélességű hevederrel összekötöttök, mely állapotban az állatok mindenkor szalmára fektetendők. Libák, pulykák, s nagyobb szárnyas állatok, össze kötött lábakkal egyáltalában nem szállíthatók, — s azok házalás esetében csakis honalj alatt vihetők. Halakat kérésztül füzve szállítani, vinni vagy tartani tilos.

2.) Az 1 §-ban meghatározott mennyiségen felül borjúk, juhot, bányok, kecskék, malacok csak is fedett, s oly kocsikban szállíthatók, hogy az állatok a kocsiban állhassanak. — E célból a kocsinak szilárd fenékel kell bírnia, és sem ezen sem a kocsik oldalainak alsó részén nyílásnak vagy hézagoknak lenni nem szabad; Az oldalak felső részén $\frac{2}{3}$ rész szélességben a deszkák, illetőleg a léczek között hézagok hagyandók, hogy az állatot kívülről látni lehessen, és a kocsit levegő járhasa át.

3.) Bárminemű szárnyas állatot az 1 §-ban meghatározott mennyiségen felül csak ketreczes vagy fonott kocsikon, illetőleg ketreczekben vagy kosarakban szállíthatók. E ketreczeknek úgy kell készítenni, hogy az állatok kívülről jól láthatók és megkülönböztethetők legyenek.

4.) Az állatok megfelelő etetéséről, és itatásáról az eladó, vagy szállító illetőleg a tulajdonos gondoskodni tartozik.

5.) Ezen rendelet határozományaiban ülközö eseményeket, és mulasztásokat az 1879 évi XI. t. cz. alapján a rendelet kihágásnak minősíti, mely kihágásnak elkövetői, a mennyiben eselekményük, illetőleg mulasztások, más fenálló törvények szigorubb határozománya alá nem esnek, 20 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

6.) Jelen rendelet ellen elkövetett kihágások alapján befolyó pénzbüntetések a város állategészségügyi alapjára, illetve állattenyésztésre fordítandók.

Aradn 1893. február 27.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

7092 | 93. sz.

M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutaknál rendszerített hivatalnoki állások keretében több műszaki, nevezetesen pályafentartási mérnöki állás üresedésben lévén, ezen állások betölthetése céljából nyilvános pályázatot hirdetünk s felhívjuk a pályázni kívánókat, hogy az alább jelzett feltételek szerint kellőleg felszerelt folyamodványaikat legkésőbb folyó 1893. évi márczius hó 20-ig a magyar királyi államvasutak igazgatóságának titkárságához Budapest VI. kerület Andrassy ut 75. szám első emelet nyújtásák be.

Később beérkezendő folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

A pályázó kimutatni tartozik hogy:

1.) magyar honpolgár s a magyar nyelvet tökéletesen bírja.

2.) 35 évnél nem idősebb;

3.) ép és egészséges testalkattal bír, mely körülmény pályatorvosi bizonyítvánnyal igazolható.

4.) erkölcsi tekintetben fedetlen életű;

5.) vagyoniilag rendezett;

6.) a budapesti, vagy valamely külföldi műegyetemen tanulmányait sikerrel befejezte s a budapesti kir. műegyetemen mérnöki oklevelet nyert illetőleg, hogy külföldön nyert mérnöki oklevele a budapesti műegyetemen szabályszerűleg honosított.

Kivételesen pályázhatnak oly műegyetemet végzett halgatók is, kik az oklevelet még meg nem honosították, de annak egy év alatti megszerzésére, illetőleg honosítására kötelezettséget vállalnak.

A sajátkezűleg írott folyamodványok, a felsorolt minősítéseket igazoló eredeti, vagy hitelesített okmányokkal felszerelendők.

Budapest 1893. február hóban.

Az igazgatóság.

4210 | 892. tkv. sz.

156 1-1

Arverési hirdetményi kivonat.

A borosjenői kir.járásbíróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Suciú Aurel aradi végrehajthatónak Blidár Flore apáti lakos végrehajthatást szenvedő elleni 300 frt. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajthatási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán a borosjenői kir. járásbíróság területén fekvő s az apáti községi 337. sz. telekjkvben AI. 1-5. sor sz. alatt Blidár Flore tulajdonánál bejegyzett beltelkes ház $\frac{1}{4}$ -ed külállományából álló ingatlanságra 755 frtban megállapított kikiáltási árban az 1893. évi márczius hó 23-ik napján d. e. 11 órakor Apáti községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek elatt fogeladás alá kerülni, u. m.:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felülígéret nem tétetik, az elárverelendő ingatlan a kikiáltási áron is eladotni fog.

2. Arverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 75 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 42. §. jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Borosjenőn, 1892. évi november 8-án.

Rácskay,
kir. albiró.

Hamisítások ellen minta és védjegy által biztosítva.

SCHAUMANN GYULA

Stockerauban,

(a vidéki gyógyszerár tulajdonosának)

Emésztési por.

Schaumann Gyula gyomorsója naponta új kedvező eredményt mutat fel, úgy, hogy az utána való kérdezősködés joggal naponta fokozódik. Fájdalom, hogy a szédélges, mint mindenütt, úgy itt is, „Gyomorsó” czim alatt rossz készítményt hoz forgalomba, mely teljesen hatástalan és csak szerem sikerének és jó hírnevének rontására szolgál! Miért ezen lap tisztelt olvasóit van szerencsém figyelmeztetni, hogy a Schaumann-féle gyomorsó, mely minden gyomorbetegségben kitűnő hatású, valódi minőségben kapható a készítőnél, mezőgazdasági gyógyszerész Stockerauban, és Budapest Török József gyógyszerárában, király utca 12. szám. 2. 5-12

A t. cz. közönség kéretik, hogy csak a valódi Schaumann Gy. által előállított gyomorsót kérje.

Egy doboz ára 75 kr.

Kapható:

RING LAJOS

„Angyalhoz” czimzett gyógyszerárában Aradon, Asztalos Sándor-utca 1-ső szám.

8294 | 893.

153 1-3

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter ur 10570/1893 sz. a. kelt körrendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, miszerint a német kormány tekintettel egy részt a cholera behurczolásának veszélyére, másrészt az É. A. Egyesült Allamok által a bevándorlaskor látózása céljából hozott rendszabályokra az osztrák magyar birodalomból jövő kivándorlókat a Német országba való lépéstől tiltotta és intézkedett hogy minden kivándorló, különösen kik csak fedélközi jeggyel bírnak vagy az átkelésre szóló hajójegygyel egyáltalán nem bírnak a német határon viszontasittassanak.

Arad 1893. február hó 25-én.

A városi tanács.

2490 | 893. kh. sz.

144 1-3

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottságának 3237/131 881. sz. a. kelt s a nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszterium által 54186/884. szám alatt jóváhagyott szabályrendelet alapján a ház, kert, szőlő és föld birtokosok, és bérlők felhivatnak, hogy udvarukban kertjükben, szőlőjükben és tanya földjeiken található gyümölcs és diszfákról, bokrok és cserjékről a hernyófészkeket és pete gyűrűket folyó évi Márczius hó 15-éig leszedessék és azokat tűz veszélyre alkalmat nem szolgáltató helyen elégessék; — tavasz és nyár folyamán alatt mutatkozó hernyókat és hernyó hálókat leszedessék és elégessék.

Minden tulajdonos és bérlő felhivatik, hogy amennyiben szomszédja a fennebbi kötelezettségnek eleget nem tenne, azt a kapitányi hivatalnál bejelentse. A hivatkozott szabályrendelet 4. §-sa értelmében a rendes hernyózást mulasztó tulajdonosok vagy bérlők azon felül hogy az általuk elmulasztott munkát az ő költségre hivatból fog elrendeltetni 25 frt erejéig, a bejelentést mulasztó szomszédok pedig 10 frt erejéig fognak az elkövetett kihágásért büntetett.

A kártékony rovarokat pusztító éneklő madarak kímélése különösen ajánlatik a lakosság figyelmébe.

Aradon, 1893. február 25-én.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

2582 | 893. kh.

1-3

Hirdetmény.

Az utcán megjelenő álarczosok rendszerint oknélküli csődület, nagy csoportos csatangolás okozói, s ez által a járó kelőknek alkalmatlanok, a köznyugalmat háborítják.

Minélfogva megtiltom hogy a közeledő Purim ünnepek alkalmával a szabadság tér, Andrassy tér, Eötvös, Petőfi, Megyeház utcák, Városház környékén. Széchenyi, templom, Deák Ferencz, Zrinyi, Forray, Rákóczy, Hassinger és rövid utcákban álarczosok megjelenjenek; — A város itt meg nem jelölt részeiben álarczosok megjelenhetnek, ugyan, de csak éjféltől 10 óráig.

Ezen intézkedésem ellen vétők az 1870. évi XX. t. cz 76 §-saja alapján fognak büntettni.

Aradon 1893. évi február hó 28-án.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

3210 | 893.

152 1-3

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter ur 4152 | 893. sz. körrendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy az észak-német Hayden és hamburg-amerikai hajózási részvénytársaságon kívül a belga és német-alföldi vonalak társaságai is elhatározták, hogy az É. A. Egyesült államok által a bevándorlás ellen górdított akadályokkal szemben f. évi január 1-től kezdve a nevezett államokba csakis I. és II. osztályu utasokat szállítanak, a fedélközöni szállítást tehát melyet eddig majdnem kizárólag a kivándorlók vettek igénybe, beszüntetik.

Arad, 1893. február hó 25-én.

A városi tanács.

175660. sz.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A m. kir. államvasutak és a kassa-oderbergi vasut állomásai között egyrészt és Brody atm., Podwoloczyka atm., Granicza atm., ill. Szcakova atm., osztrák-orosz határszéli állomások között másrészt 1892. évi szeptember hó 1-étől érvényes díjszabáshoz 1893. évi január hó 1-én az I. pótlék lépett hatályba, mely némely díjszabási és kezelési határozományok módosítását és sajtóhiba helyesbítéseket tartalmaz.

Ezen pótlék példányai a magy. kir. államvasutak díjszabási osztályában, valamint a többi részese pályánál példányonként 20 krért megszereshető.

Budapest, 1893. január 7-én.

A m. kir. államvasutak igazgatósága
s többi részese pályák nevében is.